

## RP 178/2014 rd

### **Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om systemet med Flegtlicenser**

#### **PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om systemet med Flegtlicenser. Genom lagen utfärdas kompletterande bestämmelser för genomförandet av rådets förordning om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen samt av kommissionens förordning om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning. Med hjälp av licenssystemet kan importen av trävaror till Europeiska unionen övervakas i syfte att förhindra olaglig avverkning och olaglig handel med timmer.

Enligt den lag som föreslås är Landsbygdsverket behörig myndighet som avses i rådets förordning. Landsbygdsverket ska bland annat kontrollera Flegtlicenser som har utfärdats för sändningar av trävaruprodukter som kommer från ett partnerland och som omfattas av licenssystemet. Genom lagen utfärdas bestämmelser som krävs för ett nationellt genomförande även i fråga om till exempel rätten att få uppgifter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1 Nuläge

Olaglig avverkning inverkar märkbart på den globala avskogningen och därigenom även på klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald. Den försämrar också konkurrenskraften för de verksamhetsutövare som följer lagarna både i export- och importländerna och orsakar staterna ett betydande inkomstbortfall.

Den olagliga avverkningen och handeln i anslutning till den utgör ett betydande problem för såväl de timmerproducerande länderna som Europeiska unionen, som står för en beaktansvärd del av efterfrågan på timmer. Europeiska unionen har ansett att olaglig avverkning är ett betydande globalt problem och har därför under de senaste åren vidtagit åtgärder för att för sin del bidra till en minskning av företeelsen. Med olaglig avverkning avses avverkning och bearbetning av samt handel med timmer i strid med den lagstiftning som är tillämplig i avverkningslandet. Olaglig avverkning är ett mångfacetterat problem med många orsaker. Utgångspunkten är den stora efterfrågan på timmer samt bristerna i skogsförvaltningen, den övriga förvaltningen och lagtillsynen samt problemen med korruption.

Några exakta uppgifter om volymen av och värdet på den olagliga avverkningen finns inte att tillgå, eftersom verksamheten sker i hemlighet. I vissa länder med rikliga skogstillgångar har den ekonomiska nyttan av olaglig avverkning gett upphov till så omfattande korruption att den försvagar rättsstatsprincipen, principerna för en demokratisk förvaltning och de mänskliga rättigheterna. I synnerhet i många utvecklingsländer är volymen av olaglig avverkning lika stor som eller rentav avsevärt större än den lagliga avverkningen.

Europeiska unionen offentliggjorde 2003 en handlingsplan för skogslagstiftningens efterlevnad, styrelseformer och handel med tredjeländer, FLEGT (KOM(2003) 251 slutlig, Forest Law Enforcement, Governance and Trade). I planen anges olika åtgärder för förhindrande av olaglig avverkning och han-

del med timmer. Till grund för definitionen av avverkning som olaglig ligger den nationella lagstiftningen i det land där trävaran avverkas eller där den bearbetas eller säljs, inbegripet internationella avtal som är bindande för staten i fråga. Ett viktigt instrument är de bilaterala partnerskapsavtal som Europeiska unionen strävar efter att ingå med de timmerproducerande länderna. I avtalen definieras system med hjälp av vilka laglig och olaglig avverkning kan identifieras på ett tillförlitligt sätt. Förutom att förhindra olaglig avverkning är målet att införandet av de system som anges i avtalen också på ett mera allmänt plan ska stödja en utveckling av myndigheternas, de offentliga inrättningarnas, det civila samhällets och den privata sektorns verksamhet i partnerländerna.

I syfte att skapa ett licenssystem som grundar sig på Flegt-partnerskapsavtal har rådet utfärdat förordningen (EG) nr 2173/2005, som beskrivs närmare nedan i avsnitt 2. Enligt förordningen ska en gällande Flegtlicens uppvisas då sådant timmer som avses i förordningen förs in i unionen från ett partnerland.

Handlingsplanen förverkligas även genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden. Förordningen innehåller bestämmelser om skyldigheterna för de verksamhetsutövare som för in timmer eller trävaror på unionens marknad eller som släpper ut sådant timmer som producerats här på unionsmarknaden. Verksamhetsutövarna ska använda sig av ett system som uppfyller kraven på tillbörlig aktsamhet, genom vilket de kan försäkra sig om att det timmer och de trävaror som de köper in i sin leveranskedja är lagliga. Enligt förordningen ska dessa krav inte tillämpas på trävaror för vilka ovannämnda Flegtlicens har utfärdats, eftersom sådana varor anses vara lagligt producerade direkt med stöd av licensen. För att genomföra förordningen har man i Finland utfärdat en lag om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013), som trädde i kraft den 1 januari

2014. Enligt lagen är det Landsbygdsverket som ska utöva tillsyn över de system för tillbörlig aktsamhet som verksamhetsutövarna använder sig av, och myndigheten kan vid behov uppmana en verksamhetsutövare att avhjälpa brister som upptäckts i systemet. Om bristerna inte åtgärdas, får Landsbygdsverket för viss tid förbjuda verksamhetsutövaren att släppa ut timmer eller trävaror på marknaden.

Syftet med CITES konventionen från 1973 (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna) är att skydda vilda växter och djur genom att kontrollera handeln med dem. I EU har CITES-konventionen genomförts genom en egen CITES-lagstiftning. Genomförandet av CITES-konventionen har samband med rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem (nedan *CITES-förordningen*). Europeiska unionens CITES-lagstiftning gäller förutom unionens gränsöverskridande handel också handeln med hotade arter inom unionen. Beroende på hur hotad arten är och hur stark stammen är, genomförs tillsynen över handeln huvudsakligen genom import- och exportbegränsningar av olika grad. Tillsynen genomförs med hjälp av tillstånd som beviljats av de exporterande ländernas och EU-ländernas miljömyndigheter och som ska visas åt tullmyndigheterna. Enligt artikel 4 i CITES-förordningen behövs en Flegtlicens inte vid import från ett partnerland om det är fråga om trävaror av de arter som förtecknas i bilagorna A, B och C till förordningen. I Finland finns bestämmelser som gäller genomförandet av CITES-förordningen i naturvårdslagen (1096/1996). När det gäller tillstånd och certifikat enligt CITES konventionen är Finlands miljöcentral behörig myndighet. Den tillsyn över import, export, reexport och transitering som krävs enligt CITES lagstiftningen hör till Tullen.

## **2 Målsättning och de viktigaste förslagen**

### **2.1 Målsättning**

Syftet med denna proposition är att det ska utfärdas kompletterande bestämmelser för genomförandet av rådets förordning (EG) nr 2173/2005 om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen samt av kommissionens förordning (EG) nr 1024/2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning.

Enligt rådets förordning är det de partnerskapsavtal som Europeiska unionen ingår med timmerproducerande länder som inte hör till unionen som ligger till grund för licenssystemet. Syftet med partnerskapsavtalen är att säkerställa att det timmer och de trävaror som importeras till Europeiska unionen har lagligt ursprung. Genom avtalen strävar man efter att förbättra lagstiftningen om och förvaltningen av skogarna och att på så sätt förebygga olaglig avverkning. Europeiska unionen och partnerlandet förbinder sig till att samarbeta till stöd för handlingsplanen för Flegt och att genomföra systemet med Flegtlicenser.

Vid överlämnandet av regeringens proposition hade sex länder undertecknat ett partnerskapsavtal med Europeiska unionen: Kamerun, Centralafrikanska republiken, Ghana, Indonesien, Liberia och Republiken Kongo. Utöver det pågick förhandlingar med nio andra länder: Elfenbenskusten, Demokratiska republiken Kongo, Gabon, Guyana, Honduras, Laos, Malesien, Thailand och Vietnam. Av de länder som har undertecknat avtal har Ghana, Republiken Kongo och Indonesien ratificerat avtalet. En ratifikationsprocess har inletts av Kamerun, Centralafrikanska republiken och Liberia. Den tid som krävs för ratificeringen varierar eftersom partnerländerna har mycket varierande beredskap att uppfylla kraven i avtalen och att införa licenssystemet. Genomförandet av licenssystemet inbegriper också utvärdering och godkännande av ett nationellt system för verifiering av laglighet.

Enligt artikel 7 i rådets förordning ska medlemsstaterna utse en behörig myndighet som ska sköta handläggningen av Flegtlicenser, inlämnandet av sammanfattande rapporter till kommissionen och samarbetet med de andra behöriga myndigheterna, kommissionen och partnerländerna. Den behöriga myndigheten ska kontrollera att den Flegtlicens

som uppvisas av den som importerar trävaror från ett partnerland uppfyller kraven i rådets förordning, de författningar som utfärdats med stöd av förordningen och det partnerskapsavtal som slutits med exportlandet. Om kraven uppfylls kan den behöriga myndigheten godkänna Flegtlicensen och direkt meddela tullmyndigheterna sitt godkännande. Den behöriga myndigheten ska också sköta registreringen av licensen i elektronisk form eller på papper.

Den behöriga myndigheten ska enligt behov kontrollera att licensen motsvarar den sändning som avses i den. Kontrollerna görs med hjälp av en riskbaserad metod, det vill säga då det enligt den behöriga myndighetens uppfattning finns en särskilt stor risk att timret inte uppfyller kraven enligt systemet med Flegtlicenser. Om det råder osäkerhet om huruvida en licens kan godkännas, får den behöriga myndigheten begära ytterligare upplysningar av partnerlandets licensmyndigheter.

Rådets förordning innehåller också bestämmelser om vissa av tullmyndigheternas uppgifter, oberoende av om tullmyndigheterna utses till behörig myndighet. Enligt kommissionens förordning kan medlemsstaterna överföra en del av uppgifterna för den behöriga myndigheten till tullmyndigheterna.

Enligt rådets förordning ska Flegtlicensen vara tillgänglig för den behöriga myndigheten samtidigt som importören visar upp tulldeklarationen för överlåtelse till fri omsättning i unionen. I Finland är det Tullen som beslutar om att en vara får överlåtas till fri omsättning. Enligt rådets förordning får tullmyndigheterna upphäva överlåtelser eller hålla kvar trävaruprodukter, om det finns anledning att misstänka att licensen inte är giltig. Kostnader som uppstår medan kontrollen genomförs ska belasta importören, om inte den berörda medlemsstaten beslutar annorlunda.

Enligt artikel 5 i rådets förordning ska varje medlemsstat bestämma vilka sanktioner som ska utdömas om bestämmelserna i förordningen överträds, och de ska vara effektiva, proportionella och förebyggande. Förordningen innehåller också bestämmelser om den rapportering som ska göras till kommissionen.

Enligt artikel 4 i rådets förordning ska trävaruprodukterna av de arter som förtecknas i bilagorna A, B och C till CITES-förordningen undantas från systemet med Flegtlicenser.

## 2.2 De viktigaste förslagen

Rådets och kommissionens förordningar är rättsregler som är direkt tillämpliga i medlemsländerna. Nationella bestämmelser om systemet med Flegtlicenser får utfärdas enbart när detta anges i förordningarna, eller om bestämmelserna i förordningarna på annat sätt lämnar medlemsstaterna utrymme för bedömning. Nationella kompletterande bestämmelser får också utfärdas i den mån det krävs för ett effektivt genomförande av förordningarna.

I enlighet med rådets förordning innehåller lagen bestämmelser om den behöriga myndigheten för systemet med Flegtlicenser och om sanktioner som ska utdömas vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen. Lagen innehåller också bestämmelser om rätten att få uppgifter myndigheterna emellan.

Enligt propositionen är det Landsbyggsverket som ska vara behörig myndighet för systemet med Flegtlicenser. Landsbyggsverket har för närvarande vissa uppgifter enligt skogslagen som innebär betydande utövning av offentlig makt. I lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror har det dessutom föreskrivits uppgifter för Landsbyggsverket i fråga om tillsynen över importen av timmer och trävaror. Genom den lagen har man också genomfört vissa andra EU-förordningar som gäller förebyggandet av olaglig avverkning.

## 3 Propositionens konsekvenser

### 3.1 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

De ekonomiskt sett viktigaste grupperna av importvaror som omfattas av systemet med Flegtlicenser är timmer, trävaror och möbler. Enligt importstatistiken för åren 2010–2013 var värdet för denna import från de länder som senast den 31 maj 2014 hade ingått ett frivilligt partnerskapsavtal med EU i genom-

snitt 5,4 miljoner euro. Tullstatistiken visar att importens volym varierar kraftigt beroende på konjunkturer. Under åren 2004 – 2008 importerades i genomsnitt 570 och åren 2009 – 2013 i genomsnitt 250 partier av produkter som omfattas av partnerskapsavtalen. Under denna granskningsperiod var importens volym som högst år 2008 med sammanlagt 660 partier, och som lägst år 2013 med sammanlagt 160 partier. Räknat från de länder som har undertecknat ett partnerskapsavtal är Indonesiens andel av import av produkter enligt Flegtlicenssystemet ca 90 procent.

En Flegtlicens kan gälla en viss sändning eller en viss marknadsdeltagare. I rådets förordning avses med marknadsdeltagare en privat eller offentlig aktör, verksam inom skogsbruk eller bearbetning eller handel med trävaruprodukter. En licens som meddelats till en marknadsdeltagare och dess motsvarighet med den importerade trävaran ska dock också kontrolleras skilt för varje parti. Vid bedömningen av hur mycket myndigheternas arbetsmängd kommer att öka på grund av att systemet med Flegtlicenser införs har man utgått från det genomsnittliga antalet licenser som ska kontrolleras per år. När det gäller arbetsmängden måste man också beakta registreringen av licenser samt den rapportering och annan kommunikation som licenssystemet kräver med de behöriga myndigheterna i de andra EU-medlemsstaterna, med kommissionen och med myndigheterna i partnerländerna. Arbetsmängden kommer också att påverkas betydligt av huruvida Flegtlicensen enligt avtalet mellan EU och partnerskapslandet ska meddelas i elektronisk form. När systemet är helt infört, uppskattar man att granskningen av Flegtlicenser medför en årlig arbetsmängd som motsvarar ca ett årsverke. Till följd av en eventuell fluktuation i de årliga importvolymerna är det behövligt att regelbundet uppskatta den personalresurs som behövs. Kostnaderna för att bygga upp ett informationssystem för registrering av FLEGT-licenser uppgår till ca 275 000 euro. För att förvalta systemet krävs därtill ungefär 0,5 årsverken årligen. Verksamheterna och kostnaderna anpassas genom intern administrativ organisering av uppgifterna efter de anslagsramar som statsrådet

godkänt och de budgetgränser som riksdagen antagit.

Genomförandet av systemet med Flegtlicenser innebär att Tullen ska vara i kontakt med Landsbygdsverket närmast för verifiering av att licenserna är giltiga och eventuell kontroll av att importpartier stämmer överens med vad som anges i licenserna. Licenssystemet ökar på så sätt inte nämnvärt Tullens arbetsmängd i fråga om tullövervakningen av varor som importeras från tredjeländer.

### 3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Den föreslagna lagen innebär att Landsbygdsverket och Tullen ska utbyta sådan information som krävs för genomförandet av systemet med Flegtlicenser vid behov även oberoende av sekretessbestämmelser. Sådan information som skyddas av sekretessbestämmelser är i praktiken närmast uppgifter som gäller affärsverksamhet i anslutning till import. Landsbygdsverket och Tullen ska också se till att kommissionen, eller de personer eller organ som kommissionen utser, får tillgång till handlingar och uppgifter som gäller tillsynen över licenssystemet.

### 3.3 Konsekvenser för företagen

Kontroll och godkännande av en Flegtlicens är en offentligrättslig prestation för vilken Landsbygdsverket tar ut en avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och den förordning som jord- och skogsbruksministeriet utfärdar med stöd av den lagen. Utgående från det genomsnittliga årliga antalet importerade partier samt den genomsnittliga arbetsmängd som handläggningen av en enskild Flegtlicens ungefär kräver, uppgår avgiften för Landsbygdsverkets beslut till ca 200–300 euro. Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten ska avgifterna justeras enligt de ändrade kostnaderna. Kostnaden är obetydlig jämfört med värdet av timmerimporten som omfattas av licenssystemet.

Systemet med Flegtlicenser kan i sig även förlänga den tid som krävs av de företag som importerar timmer och trävaror innan de får överlämna varorna till sina kunder eller bjuda ut dem till försäljning. Förutom en fördröj-

ning av försäljningen kan företagen orsakas kostnader för magasineringen av varorna under den tid som de utredningar som licenssystemet kräver pågår. Den tid som förfarandet kräver påverkas i synnerhet av hur tillförlitligt man kan verifiera att Flegtlicensen är giltig och hur snabbt exportlandets licensmyndighet vid behov kan ge Landsbygdsverket ytterligare upplysningar. Man kan försöka påskynda förfarandet genom att instruera importföretagen om att de i mån av möjlighet ska lämna in licensdokumenten till Landsbygdsverket redan innan sändningen anländer till landet.

### 3.4 Andra konsekvenser

Genom systemet med Flegtlicenser strävar man efter att minska de betydande skador som den olagliga avverkningen orsakar miljön i form av avskogning och förlust av biologisk mångfald. Målet med licenssystemet är också att minska de skadliga sociala, politiska och ekonomiska konsekvenserna av olaglig avverkning och handel med timmer i exportländerna. De konsekvenser som systemet med Flegtlicenser har för miljön och samhället hänger dock samman med rådets förordning om införande av systemet, och detta lagförslag och de lagstiftningslösningar som valts i förslaget har ingen direkt betydelse i fråga om dessa konsekvenser.

## 4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med finansministeriet, utrikesministeriet, Landsbygdsverket och Tullen.

Utlåtande om propositionen har begärts av utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriets matavdelning, arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Finlands skogscentral, Tullen, Skogsforskningsinstitutet, Finlands miljöcentral, Erikoiskaupan liitto ry, Kaupan liitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Metsäteollisuus ry, Puuteollisuusryttäjä ry, Päivittäistavara- ja Raken- nustuoteteollisuus ry (RTT), Rauta-, raken- nus- ja sisustustarvikekaupan yhdistys Rasi

ry, RTT/Puutuotejaosto/Puuteollisuus ry, RTT/Pientaloteollisuusjaosto/Pientaloteolli- suus ry, Sahayrittäjät ry, Sisusta kotia ry, Finlands naturskyddsförbund rf, Suomen Sa- hat ry, Svenska lantbruksproducenternas cen- tralförbund SLC och WWF Suomi samt av Ålands landskapsregering.

Landsbygdsverket har föreslagit att i lagen tas in bestämmelser om verkets rätt att ta prover av trävaror för att utreda förutsät- ningarna för att godkänna FLEGT-licenser samt om vilken instans ansvarar för kostna- derna för analys av proverna. Det har emel- lertid inte ansetts vara nödvändigt att sådana bestämmelser införs i lagförslaget. Vid inför- sel av trävaror behöver på provtagning inte tillämpas tvångsmedel utan kontrollerna görs med importörens samtycke. Om det finns be- fogade grunder att misstänka att trävarorna inte överensstämmer med varorna enligt li- censen och importören inte går med på en kontroll, är det en tillräcklig påföljd att im- portören inte får en godkänd FLEGT-licens. Om det däremot finns skäl att misstänka att det skett ett brott i samband med införelsen av FLEGT-trävaror, är provtagningen en del av brottsundersökningen som hör till förunder- sökningsmyndighetens behörighet. Eftersom tagning och analys av prover som behövs för att avgöra ett licensärende är avgiftsbelagda myndighetsprestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, finns det inget behov att utfärda separata bestämmel- ser om importörens betalningsskyldighet.

Tullen har föreslagit att i lagen tas in en be- stämmelse om varuhavarens ansvar för de kostnader som följer av lagringen av trävaru- produkterna som förts in till landet utan nöd- vändiga licenser och som Tullen beslagtagit. I lagförslaget har införts en bestämmelse om varuhavarens ansvar för lagringskostnader samt även för kostnader i samband med förstöring av trävaruprodukter i vissa fall.

Finlands naturskyddsförbund har föreslagit att alla överträdelser i samband med FLEGT- licenssystemet införs i Landsbygdsverkets rapporter till kommissionen och att rappor- terna är allmänt tillgängliga. Enligt artikel 6.1 i rådets förordning ska Landsbygdsverket rapportera om bland annat sådana fall där man försökt införa trävaror som omfattas av FLEGT-licenssystemet till Finland utan nöd-

vändiga licenser. Landsbygdsverkets rapport är offentlig i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/999).

## DETALJMOTIVERING

### 1 Lagförslag

**1 §. Lagens syfte.** Genom lagen utfärdas det kompletterande bestämmelser för genomförandet av den förordning av rådet som nämns i paragrafen och av kommissionens förordning om tillämpningsföreskrifter för den.

**2 §. Behörig myndighet.** Enligt artikel 7 i rådets förordning ska medlemsstaterna utse de myndigheter som är behöriga för genomförandet av förordningen och för kommunikation med kommissionen. Landsbygdsverket föreslås vara den behöriga myndigheten. Landsbygdsverket ska kontrollera de Flegtlicenser som har beviljats för de sändningar av trävaruprodukter som importerar från ett partnerland och som omfattas av licenssystemet, och myndigheten ska meddela Tullen om att licenserna har godkänts eller vägrats. I oklara fall ska Landsbygdsverket besluta om huruvida ytterligare kontroll av sändningar är nödvändig. Om tvivel uppstår i fråga om licensens giltighet får Landsbygdsverket hos licensmyndigheterna i partnerlandet begära ytterligare kontroller och ytterligare upplysningar i enlighet med partnerskapsavtalet. Landsbygdsverket ska också föra register över de Flegtlicenser som lämnats in till myndigheten och sköta kommunikationen med kommissionen i frågor som gäller tillämpningen av licenssystemet.

Landsbygdsverkets beslut att godkänna eller vägra en Flegtlicens är ett förvaltningsbeslut. Ändring i beslutet söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Det finns inte behov att i den föreslagna lagen ta in en hänvisning till bestämmelserna om ändringssökande.

**3 §. Registrering av licenser.** Enligt första stycket i artikel 5.1 i rådets förordning ska de behöriga myndigheterna, i elektronisk form eller på papper, registrera den ursprungliga Flegtlicens som ska finnas för varje sändning av timmer tillsammans med motsvarande tulldeklaration. Landsbygdsverket ska regi-

strera licensen och tulldeklarationens identifieringskod i ett elektroniskt datasystem. Flegtlicenserna ska lämnas in till Landsbygdsverket i elektronisk form, om man i partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och exportlandet i fråga har kommit överens om att licenserna ska utfärdas i elektronisk form. I övriga fall ska en licens på papper överföras till elektronisk form innan den registreras.

Syftet är att möjliggöra ett helt och hållet elektroniskt system för ärendehantering. Landsbygdsverkets beslut att godkänna eller vägra en Flegtlicens kan därför undertecknas maskinellt.

**4 §. Anmälan till förundersökningsmyndighet.** Landsbygdsverket ska göra en anmälan till polisen eller Tullen om myndigheten har sannolika skäl att misstänka att en importör eller någon annan aktör har gjort sig skyldig till en sådan gärning som är straffbar enligt 5 § i förslaget. I praktiken ska anmälan i allmänhet göras direkt till Tullen, eftersom det enligt 5 § är fråga om ett sådant brott som har samband med införsel som avses i 46 kap. i strafflagen. Enligt 3 § 1 mom. 5 punkten i tullagen (1466/1994) ska sådana brott behandlas som tullbrott. Om det är fråga om ringa förseelser behövs ingen anmälan, om inte allmänt intresse kräver en närmare utredning av ärendet.

**5 §. Hänvisning till strafflagen.** Enligt artikel 5.8 i rådets förordning ska varje medlemsstat bestämma vilka sanktioner som ska utdömas om bestämmelserna i förordningen överträds. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. En straffbar gärning kan i praktiken vara brott mot förbudet enligt artikel 4.1 i förordningen. Enligt den bestämmelsen ska import till gemenskapen, numera unionen, av trävaruprodukter som exporteras från partnerländer vara förbjuden, om inte sändningen omfattas av en Flegtlicens. En gärning som innebär import eller försök till import av sådant timmer till unionen utan Flegtlicens uppfyller rekvisitet för regleringsbrott enligt 46 kap. 1–3 § i

strafflagen (39/1889). Enligt 46 kap. 1 § 1 mom. 9 punkten i strafflagen ska den som bryter mot eller försöker bryta en i Europeiska gemenskapernas förordningar om import och export stadgad eller med stöd av nämnda stadganden eller rättsakter meddelad regleringsföreskrift, skall för regleringsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år. Bestämmelser om straff för en grov eller lindrig form av regleringsbrott finns i 2 och 3 § i nämnda kapitel.

Ekonomisk vinning som en gärningsman har haft av ett brott och egendom eller värdet av egendom som utnyttjats till brott kan också förklaras förverkad till staten. Bestämmelser om förverkandepåföljder finns i 10 kap. i strafflagen. Rådets förordning innehåller inga bestämmelser om hur sändningar av trävaruprodukter som förklarats förverkade till staten ska behandlas. I enlighet med 38 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) ska trävaruprodukterna närmast säljas genom offentlig auktion eller förstöras. Eftersom det i allmänhet också skulle vara fråga om ett tullbrottsärende, ska även tullagens bestämmelser tillämpas i fråga om verkställighetsåtgärderna.

**6 §. Kostnader för lagring och förstöring.** Enligt paragrafen ska varuhavaren av trävaruprodukter som hör till systemet med Flegtlicenser betala staten också de kostnader för lagring av produkterna under tiden för ett eventuellt beslag som inte går att täcka med medel från en offentlig auktion av trävaruprodukterna. Med varuhavare avses varuhavare enligt tullagen. Bestämmelsen gäller situationer där trävaruprodukterna före överlåtelse till fri omsättning är beslagtagna enligt tvångsmedelslagen (806/2011). Varuhavaren ska också betala staten kostnaderna för förstöring av trävaruprodukter som förverkats till staten på grund av brott. Bestämmelsen är nödvändig eftersom av de kostnader som inte går att täcka med auktionsmedel ska varuhavaren betala bara tullskulden enligt tullagens 36 § som gäller användning av medel som inflyter vid tullauktion.

**7 §. Rätt att få uppgifter.** Landsbygdsverket ska ha rätt att få sådana uppgifter som innehas av Tullen och som är nödvändiga för att övervaka att bestämmelserna i rådets och kommissionens förordningar iakttas. Tullen

ska ha motsvarande rätt att få uppgifter av Landsbygdsverket.

I enlighet med artikel 5.2 i rådets förordning ska Landsbygdsverket se till att kommissionen, eller de personer eller organ som kommissionen utser, får tillgång till relevanta handlingar och uppgifter, om det uppstår problem i systemet med Flegtlicenser som hindrar en effektiv tillämpning av systemet. Den skyldighet som åläggs den nationella myndigheten genom rådets förordning behöver kompletteras genom en lag så att kommissionen och de aktörer som kommissionen utser har rätt att få tillgång till dessa handlingar och uppgifter vid behov även trots sekretessbestämmelser.

I enlighet med artikel 5.3 i rådets förordning ska Landsbygdsverket bevilja en motsvarande rätt att få tillgång till handlingar och uppgifter även för de personer och organ som partnerländerna har utsett till att ansvara för övervakningen av systemet med Flegtlicenser. Enligt bestämmelsen är den behöriga myndigheten dock inte skyldig att lämna ut information som den inte har tillstånd att överlämna enligt nationell lagstiftning. Därför kräver denna bestämmelse i förordningen inte några kompletterande bestämmelser i den lag som föreslås.

**8 §. Rapportering.** Landsbygdsverket ska utarbeta rapporter om tillämpningen av systemet med Flegtlicenser och överlämna dem till kommissionen. Rapporterna ska lämnas in en gång om året och de ska innehålla uppgifter om den kvantitet trävaruprodukter som importerats till medlemsstaten inom ramen för licenssystemet, det antal licenser som mottagits och antalet fall där kraven för import inte har uppfyllts.

## 2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst. De nationella arrangemang som systemet med Flegtlicenser kräver ska fungera senast då man inleder importen av trävaruprodukter från ett partnerland i enlighet med ett partnerskapsavtal. Det varierar från land till land hur lång tid som krävs för införandet av licenssystemet. Vid överlämnandet av regeringens proposition räknar man med



att import inom ramen för systemet med Flegtlicenser ska kunna inledas från Indonesien under våren 2015.

*Lagförslag*

## Lag

### om systemet med Flegtlicenser

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

#### 1 §

##### *Lagens syfte*

Genom denna lag genomförs

1) rådets förordning (EG) nr 2173/2005 om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen (*Flegtlicensförordningen*),

2) kommissionens förordning (EG) nr 1024/2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 2173/2005 om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen.

#### 2 §

##### *Behörig myndighet*

Landsbygdsverket är behörig myndighet enligt artikel 7 i Flegtlicensförordningen.

#### 3 §

##### *Registrering av licenser*

Landsbygdsverket ska i enlighet med första stycket i artikel 5.1 i Flegtlicensförordningen i ett elektroniskt datasystem registrera den ursprungliga Flegtlicens som ska finnas för varje sändning.

Landsbygdsverkets beslut i ärendet får undertecknas maskinellt.

#### 4 §

##### *Anmälan till förundersökningsmyndighet*

Om Landsbygdsverket har sannolika skäl att misstänka att en gärning som avses i 5 § har skett, ska verket göra en anmälan om saken till polisen eller Tullen för förundersökning. Anmälan behöver dock inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna är ringa och allmänt intresse inte kräver en närmare utredning av saken.

#### 5 §

##### *Hänvisning till strafflagen*

Bestämmelser om straff för regleringsbrott finns i 46 kap. 1–3 § i strafflagen (39/1889).

#### 6 §

##### *Kostnader för lagring och förstöring*

Om trävaruprodukter enligt artikel 2.9 i Flegtlicensförordningen före överlåtelse till fri omsättning är beslagtagna enligt tvångsmedelslagen (806/2011), ska varuhavaren betala staten kostnaderna för lagring av produkterna under tiden för beslag. Varuhavaren ska också betala staten kostnaderna för eventuell förstöring av trävaruprodukter som förverkats till staten. Kostnaderna för lagring och förstöring får dras av från priset för de trävaruprodukter som sålts på offentlig auktion. Om kostnaderna i sin helhet inte kan betalas

på detta sätt, ska den kvarstående delen tas ut hos varuhavaren.

8 §

7 §

*Rapportering**Rätt att få uppgifter*

Landsbygdsverket och Tullen har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna få sådana uppgifter av varandra som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av de rättsakter som nämns i 1 §.

Kommissionen, eller de personer eller organ som kommissionen utser, har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att få tillgång till handlingar och uppgifter som gäller tillsynen över efterlevnaden av de rättsakter som nämns i 1 §.

Landsbygdsverket ska utarbeta den rapport som avses i artikel 8.1 i Flegtlicensförordningen och överlämna den till Europeiska kommissionen.

9 §

*Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 2 oktober 2014

**Statsministerns ställföreträdare, finansminister**

**ANTTI RINNE**

Jord- och skogsbruksminister *Petteri Orpo*